

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 8,- per jaar. Abonnementen voor de Verenigde Staten en voor Canada 4 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

Onvergetelijke Zelf-overgave der liefde

„Die mij lief gehad heeft, en Zichzelf voor mij overgegeven heeft”

Galaten 2 : 20b

Wat heeft er een heerlijke, rijke omkeer in Paulus leven plaats gehad door genade. Welk een grote vijand was hij eerst van Jezus! Lees hier Hand. 9 : 1—9. Wat een machtige, felle tegenstander was de die als leerling van Gamaliël zich gepantserd had in de leringen der farizeërs. Wat blies hij daarin, gelijk een verwoede tijger, dreiging en moord. Kan zulk een ook bekeerd worden? Welzeker! God ziet de persoon des mensen niet aan. Eigengerechten kunnen even goed bekeerd worden, als goddelozen. Als hij blazende en dreiging moord op weg naar Damaskus, openbaart in het des Heere vrijmachtige daad: „Tot hiertoe en niet verder”.

Plotseling, als een bliksemstraal, omscheen hem een verblindend licht van de hemel. Het klonk in zijn oor: „Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij?” Dit is het begin zijner stilzetting op weg naar Damaskus. Al greep de ontzetting hem aan, hier is het begin der opzoekende liefde, waarover hij later grotelijks verwonderd was. De vraag perst hem uit het hart: „Wie zijt Gij Heere?”

Dan maakt de Heere Zich aan hem bekend: „Ik ben Jezus, Dien gij vervolgt”. Wat moet hem dit in zijn oren geklonken hebben: „Ik ben Jezus, Dien gij vervolgt”.

Wat een ontdekking aan zijn haat en eigengerechtigheid. De vijand wordt een bidder om genade. Wat heerlijk als Jezus zich nader aan hem openbaart en verklaart. Of zoals hij later zelf verklaart: „Nademaal het God behaagd heeft Zijn Zoon in mij te openbaren.”

Wat is die verachte Jezus hem nu dierbaar geworden. Wat weldaad, dat hij al zijn heil in Hem vindt. „Ik ben met Christus gekruist, en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij, en hetgeen ik nu leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God”. En dan volgt: „Die mij liefgehad heeft, en Zichzelf voor mij overgegeven heeft”.

Neen, hier roemt Paulus niet zichzelf, of zijn liefde vóór en dienen van Jezus. Doch de liefde van Jezus tot hem.

Twee dingen heeft Paulus in zijn leven goed geleerd; vooreerst, dat hij een groot zondaar was, en Jezus een liefde — vol, getrouwe Borg en Zaligmaker. „Hem is barmhartigheid geschied”.

Als Paulus bij geesteslicht terug mag zien, naar hetgeen hij eertijds was, heeft hij zich weg te schamen voor de Heere. Doch, al heeft hij in zichzelf geen roemstof, hij mag in vrije genade en liefde roemen. „Die mij liefgehad heeft”.

Mij dunkt hij is er weer onder weggesmolten, toen hij dit neerschreef. Het is om uit te wonderen: „Die mij liefgehad heeft”.

Het is, alsof hij gaat zwemmen in die liefde. Voor die liefde was de vijandschap van zijn eigenrechtigheid verteerd. De Heere keurt het goed, als Zijn kind eens loskomt, Hem in Zijn liefde en genade prijst. Het is zo vaak anders. Dit gebeurt niet elke dag. Het kan alles weer zo bedekt liggen, dat hij nergens bij kan, het weer zo bestreden wordt, zwijgt. Neen, van zichzelf heeft Zijn volk niets goeds te zeggen. Doch, wel alles goeds van de

Heere, als Hij Zich in Zijn liefde uitlaat. Met tederheid van Zijn hart spreekt hij het uit: „Die mij heeft liefgehad”. „Die” dit is Jezus. Zijn liefde is zo rijk, groot, goed en zalig. Heerlijk, zó los te komen en te vertellen, wie de Heere voor hem is. „Die mij liefgehad heeft en Zichzelf voor mij overgegeven heeft”.

Dit is hetzelfde wat Johannes zegt: „Niet dat wij Hem eerst liefgehad hebben, maar Hij heeft ons eerst liefgehad”.

Paulus had geleerd, dat Jezus' liefde hem het vijandig hart had overreed. In plaats van verdoemd, had Jezus hem niet alleen lief, hem die zo vol vijandschap zat, dat hij zonder Jezus naar de hemel dacht te gaan. Hij heeft niet alleen door Zijn liefde het vijandig hart van Paulus overreed, doch Hij heeft Zichzelf ook voor hem overgegeven, tot in de vervloekte kruisdood. Jezus had hem niet alleen in liefde op de Damaskus-weg stilgezet, zich aan hem geopenbaard, doch heeft ook voor hem geleden, is voor hem gestorven.

In Rom. 5 : 8 zegt hij: „Dat Christus voor ons gestorven is, als wij zondaren waren”. „Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven”. Heerlijk, plaatsbekledend werk. Om het uit te wonderen. Om weg te zinken in aanbidding. O, dierbaar Lam Gods, dat voor de zonden Uws volks zijt geslacht. „En Zichzelf voor mij heeft overgegeven”.

Dit was geen dwang doch liefde. Men kan schier met geen menselijke woorden uitdrukken, hoe groot wonder van genade dit is. De Zoon Gods heeft Zichzelf, in volle liefde, eens willens aan de eis des Vaders, gesteld tot een prijs om Paulus, ja al Zijn volk, te verlossen; als vijanden met God te verzoenen. Hij gaf Zich daartoe over aan het recht en de wrake Gods, over de zonden van Zijn volk ontstoken. Hij gaf Zich over aan de bende, die Hem gevangen nam. „Indien gij dan Mij zoekt zo laat dezen heengaan”. Hij gaf zich over tot de eeuwige verdoemenis.

Onze belijdenis zegt zo ernstvol „Nedergedaald ter helle”. Hij betoonde in die overgave de lust om des Vaders welbehagen te doen, volbracht zo heel de Borgtocht.

Het is de Hervormer Calvijn, die zoekende harten, gebogen onder hun schuld, die niet weten, hoe met God verzoend te worden, naar de „Zelf-

De Christinnereis is voor jong en oud

53

Nu liet Christinne de oude Eerlijk bij zich nodigen en zeide van hem: „Zie, een Israëliet, in welke bedrog is!” Toen zeide hij: „Ik wens u een schone dag toe als gij u begeeft naar de berg Sion, en ik zal mij verblijden als gij droogvoets de rivier kunt doorgaan?”

Maar zij antwoordde: „Het water moge hoog of laag zijn, ik verlang om heen te gaan. Welk weder ik ook moge treffen op de reis, ik zal daarginds alle moeilijkheden te boven zijn en genieten van een heerlijke rust.”

De ark des verbonds staat stevast in de Jordaan des doods, want Hij heeft de dood verslonden tot overwinning. En in dat licht tellen weersomstandigheden niet mee. Het gaat om het doel van de

VAN DE ADMINISTRATIE

Geheel onverwachts werden wij verrast met een lange brief van één onzer abonne's uit P., waarbij ingesloten was f 110,—. Wij hebben inmiddels dit schrijven beantwoord, en daaruit gemerkt de liefde en waardering voor ons blad. Wij mogen deze abonne wel stellen als een voorbeeld tot navolging, daar dit nu de derde maal was dat zij ons op deze wijze verraste. Via Ds. Blom ontvingen wij van N.N. f 10,— en van de Mannenvereniging te Elburg f 10,—, alsook uit Den Haag nog een gift van f 25,— en voorts weer verscheidene overbetalingen, zodat wij in totaal ontvingen f 342,—, terwijl wij weer 5 nieuwe abonne's mochten noteren. Voor alles onze hartelijke dank en bij voortduur aanbevolen. Ons gironummer is 704350 t.n.v. Adm. Bewaar het Pand, Kwartelstraat 74, Alphen a. d. Rijn.

v. d. L.

overgave van Christus”, niet slechts aan de kruisdood, doch ook aan Gods recht, heen wijst. Zalig die door Zijn liefde wordt ingewonnen, en door genade er in deelt. De Heilige Geest in dit heilgeheim inleidt, het toepast. Als gij er dan van getuigen moogt, dan zal er óók een verwondering in uw stem klinken. Volk, moogt gij ook heden zó loskomen, terugziende bij Geesteslicht? Die mij — ja wie ben ik? die mij, verloren, vijandig, doemschuldig zondaar, liefgehad heeft? Die liefde gaat geheel eenzijdig van de Heere uit, die lag al van eeuwigheid in Zijn hart, bij de Borgstelling. Wat komt hier Jezus' vrijwillig, eenzijdig Borgschap uit. In Jezus vrijwillig lijden en sterven, ziet Paulus Zijn onbegrepen onpeilbare liefde. Het grote wonder is voor hem, dat die liefde van Jezus, in Zijn overgave tot de dood, zich tot hem uitstrekt, om ook hem te redden van het dreigend gevaar, van het vloek- en doemvonnis.

Onder de woorden „overgegeven”, wordt de ganse genoegdoening van Jezus getekend en al het heil, daarin besloten. Mocht gij daarover peinen in de lijdensweken, bij Geesteslicht. De woorden „voor mij”, zijn weer vol diepe ernst om ons zelf te onderzoeken. Het komt voor ieder jong en oud, op het persoonlijke aan. Wat een ander heeft, maakt mij niet zalig.

Zoekend hart, met uw open schuldvraag, mocht de Heilige Geest u naar Jezus' zelf-overgave heen wijzen. Er in het geloof deelgenoot van maken. Zalig, die deelt in Zijn liefde voor de voornaamste der zondaren. Mocht gij dan door genade nog eens loskomen, om er van te getuigen, dat anderen tot jaloersheid verwekt. Volk, ligt het levendig of onder de as? Spreekt gij er over of er uit! Of is alles koud en somber? Of bent ge krank van liefde?

Ds. v. Doorn

reis, het gaan in het huis des Vaders.

En toen kwam Lichtvertraagd om haar te zien. En zij zeide tot hem: „Gij hebt tot hiertoe op uw reis met grote bezwaren te kampen gehad, maar dat zal de rust voor u des te zoeter maken. Waak echter en houd u gereed, want ter ure die gij niet weet, zal de bode u verschijnen!”

Al hinkte Lichtvertraagd op twee krukken, maar daarom hinkte hij niet op twee gedachten. De onberouwelijke keus leefde in zijn hart en straalde uit in zijn leven. Sinds hij een geregelde omgang had met andere pelgrims, was dat wel tot versterking en wasdom van zijn geestelijk leven. Daarop kwamen Neerslachtig en zijn dochter Zeebevreesd, tot wie zij zeide: „Herinnert u steeds dankbaar uw verlossing uit de hand van reus

Wanhoop en het kasteel Twijfel. Het gevolg van die uitredding is, dat gij thans veilig hier zijt. Weest waakzaam en verbant alle vrees; weest nuchter en volhardt tot den einde!"

Toen zeide zij tot Kleinmoedig: „Gij zijt verlost uit de klauwen van een geweldenaar, opdat gij u voor eeuwig zoudt verblijden en de Koning aanschouwen. Beijver u in de kracht des Heeren om uw vreesachtigheid te overwinnen, opdat gij nimmer twijfelt aan Zijn goedheid en trouw, en gij eenmaal onbevreesd voor Zijn aangezicht moogt verschijnen!" Kennelijk kwam de zorge des Heeren zich over deze pelgrim uit te strekken, tot vreugde van al de reizigers naar Sion. De heerlijke belofte: „Mijn oog zal op u zijn", bekwaam tegen alle verwachtingen in zijn vervulling, tot beschaming van de vijand die zich reeds vrolijk maakte over zijn prooi.

Eindelijk was de dag aangebroken, die voor Christinne de dag des afscheids zou zijn. De gehele weg stond vol mensen, om haar te zien vertrekken. En ziet, op de oevers aan gene zijde der rivier stonden een grote menigte wagens en paarden, die van boven gezonden waren om haar te brengen tot aan de poort der stad. Christinne trad dus naar voren, en degenen, die haar gevolgd waren, met de hand toewijvende ten teken van afscheid, zette zij haar voeten in de rivier. De laatste woorden die men van haar vernam, waren: „Ik kom, Heere, om bij U te zijn en Uw Naam groot te maken!"

Gekleed zijnde met een bruiloftskleed werd zij in gezelschap van de gediensige geesten opgenomen in het huis van des Heeren heerlijkheid. Met verwondering kwam zij aan die plaats waar de Heere Zijn heerlijkheid meer vertoont dan ergens elders. En daarop keerden haar kinderen en haar vrienden terug naar hun woning, want zij, die gekomen waren om Christinne af te halen, hadden haar aan hun oog onttrokken. Maar Christinne was heengegaan en met vreugdegejuich begroet bij het binnentreden der poort, waar haar echtgenoot voor haar was ingegaan.

Maar door de Man die haar gekocht had met Zijn bloed en bekleed met Zijn gerechtigheid werd zij zonder vlek of rimpel de Vader voorgesteld en met Zijn liefde vervuld, om door de Heilige Geest geleid te worden in al de diepten Gods.

Maar haar kinderen beweenden haar, toen moeder niet meer in hun midden was. En begrijpelijk, want haar moederlijke zorg werd steeds meer gewaardeerd, toen zij in het gemis daarvan kwamen. Stoutmoedig echter en Verdediger der Waarheid speelden op de harp, en op de luit, van vreugde. En daarna gingen allen naar hun plaats terug. Na verloop van tijd kwam de bode weder in de stad en zijn boodschap was nu gericht aan Lichtvertraagd.

Toen hij hem had opgespoord, zeide hij tot hem: „Ik kom tot u uit naam van Hem, die gij hebt liefgehad en gevolgd zijt, al was het op krukken, en nu kom ik u uitnodigen om plaats te nemen aan Zijn dis, en met Hem avondmaal te vieren in Zijn Koninkrijk de dag na Pasen. Houd u dus voor de afreis gereed!"

Hij gaf hem ook een teken, dat hij een betrouwbare bode was, zeggende: „Ik heb uw gouden schaal in stukken gestoten en het zilveren koord ontketend."

Lichtvertraagd riep nu zijn medepelgrims en deelde hun mede, dat hij opgeroepen was en dat God hem eveneens zou gedenken. Hij verlangde nu, dat Verdediger der Waarheid zijn testament zou maken; en daar hij niets had na te laten dan zijn krukken en zijn zegenwensen, sprak hij: „Ik vermaak die krukken aan mijn zoon, die, naar ik hoop, in mijn voetstappen zal wandelen en ik voeg er de honderdvoudige wens bij, dat hij het beter make dan ik heb gedaan."

Ja, het gaan op krukken is een uitvinding van de mens. 't Is beter levend te staan in het gemis der zaak, dan op krukken verder te gaan, want dat blijft zich altijd wreken op de pelgrimstocht.

Aan Stoutmoedig betuigde hij zijn dank voor zijn geleide en vriendelijkheid, en zo aanvaarde hij de reis. Veel zorg heeft deze trouwe gids bij het gaan op de krukken aan hem besteed, opdat hij niet weer zou terugvallen in het kluizenaarsleven.

Toen hij aan de oever van de rivier kwam, liep hij uit: „Daar ginds zal ik geen krukken meer behoeven, daar zijn de paarden en de wagens van de Koning". De laatste woorden die men nog opving van zijn lippen, waren: „Welkom leven!"

En zo was zijn heengaan. Maar nu mag hij zonder krukken eeuwig gaan en vaardig gaan met al de verlost, op de gouden straten van het hemels Jeruzalem.

Na zijn vertrek kwam er het eerst tot Kleinmoedig een bericht, dat de bode op de hoorn had geblazen voor zijn huisdeur. De bode zeide tot hem: „Ik ben gekomen om u uit naam van mijn Meester te zeggen, dat Hij u nodig heeft en dat gij na een weinig tijds Zijn aangezicht in heerlijkheid zult aanschouwen. Dit woord moge u mijn boodschap beveiligen: „Zij, die door de vensters zien, zullen verduisterd worden".

Daarop riep Kleinmoedig zijn vrienden samen en deelde hun de boodschap mede, die hem was gezonden en het teken, dat hij had ontvangen. Toen zeide hij: „Ik heb niets na te laten, waarvoor zou ik dus een testament maken. Alleen mijn zwakke geest zal ik achterlaten, want die zal ik niet nodig hebben in de plaats waarheen ik ga. En hij is niet waard ook maar aan de armste pelgrim vermaakt te worden. Daarom wens ik, dat gij, Verdediger der Waarheid, hem zult begraven in een mesthoop, als ik zal zijn heengegaan."

Toen de dag van zijn vertrek gekomen was ging hij als de overigen in de rivier. Zijn laatste woorden waren: „Blijft geloof en lijdzaamheid." Zo ging hij over naar de andere zijde.

Tot roem van Gods genade mocht Kleinmoedig, die menigmaal dacht te bezwijken, het geloof behouden en het einde van de loopbaan met lijdzaamheid bereiken, om de kroon des rechtvaardigen te ontvangen van de rechtvaardige Rechter. Uit zijn behoud mogen wij als kleinmoedigen moed scheppen wanneer wij soms geen moed meer hebben om verder te gaan. Tot allen die de Heere Jezus liefhebben en daarin geliefd worden door de Vader, wordt door Hem gezegd: „In de wereld zult gij verdrukking hebben, maar hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen."

Nijkerk

R. Kok

Naar de katechisatie

(92)

De staten van de middelaar

Zijn lijden (vervolg)

Christus is door Pilatus overgegeven om gekruisigd te worden. Alzo is Christus ingegaan tot het zwaarste lijden, dat reeds in Gethsemané is aangevangen.

Was de kruisdood noodzakelijk?

Deze vraag hebben we eerst te beantwoorden.

Waarom was de kruisdood noodzakelijk? Omdat zij niet alleen was een smartelijke en een smadelijke, maar ook een VERVLOEKTE dood!

Want Christus moest de Zijnen verlossen van de eeuwige vloek, de vloek der wet, In Galaten 3 : 13, 14 schrijft de apostel dit. Daar lezen we: „Christus heeft ons verlost van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons (want daar is geschreven: vervloekt is een iegelijk, die aan het hout hangt), opdat de zegening Abrahams tot de heidenen komen zou in Christus Jezus en opdat wij de belofte des Geestes verkrijgen zouden door het geloof."

Onder Israël was het reeds zo, dat veroordeelden aan een hout werden gehangen. Maar dit gebeurde, wanneer zij reeds gestorven waren.

De kruisiging onder de Romeinse overheersing vond echter plaats in levende lijven als een nog grotere schande.

Is ook hier niet bij de kruisiging van de Heere Jezus de bijzondere voorzienigheid en leiding Gods op te merken? Ongetwijfeld.

Immers moest Christus de vloek der wet dragen in Zijn leven, welbewust, om ten volle te doorpeilen de vloek der zonde en die te boeten en uit te boeten tot betaling aan de Goddelijke Gerechtigheid en ervan te verlossen.

O, wat heeft de Borg er toch voor over gehad! Het is niet te doorgronden en dat voor... vloekwaardigen. Want, wat houdt de vloek der wet in? Vloek staat tegenover zegen. Zegen is er, wanneer alles recht functioneert volgens Gods wetten. Dit is reeds in algemene zin zo. Denk maar aan uw lichaam en ziel. Functioneren de delen en de vermogens goed, dan mogen we delen in een goede gezondheid door Gods goedheid. „Gezondheid" dan beschouwd in betrekkelijke zin, want welk mens is er eigenlijk volkomen gezond? We dragen de kiem van onze dood reeds bij ons vanaf onze geboorte.

„Vloek" is een oordeel Gods, waarbij de harmonie der dingen verbroken wordt en de delen, in harmonie saamverbonden, uiteenvallen.

Daarom treedt de VLOEK in bij overtreding van Gods wet. De mens is door zijn val in het Paradijs gekomen onder de vloek der wet. Die vloek openbaart zich in de TIJDELIJKE, in de GEESTELIJKE en in de EEUWIGE DOOD. En deze drie-voudige dood heeft de Middelaar en Borg moeten doormaken. Zo is Hij in de „geestelijke dood" ingegaan van en voor Zijn volk aan het kruis, in de verlaten van Zijn Vader en onder de helse angsten en benauwdheden.

En wat was nu de diepste versmading van die kruisiging en kruisdood?

Wel, dat iemand als „buiten" kwam te hangen, tussen hemel en aarde in. Te slecht voor de aarde en te slecht voor de hemel. Dus, buiten alle samenleving, ja, buiten alle rechtsappèl! Daarom was voor Israël bijzonder zulk een kruisdood smadelijk en vervloekt. Dit was afgebeeld bij dié offers, van welke het bloed der dieren voor de zonde in het heiligdom werd geplengd en van welke dieren de lichamen moesten verbrand worden *buiten* de legerplaats, d.i. buiten Jeruzalem. Het is daarom, zo schrijft de apostel in Hebreë 13 : 12, dat ook Jezus *buiten de poort* heeft geleden (buiten de legerplaats). Wie zal de diepte van dit lijden en van die smaad kunnen omvatten? Hij... *dè* RECHTVAARDIGE, ja, de ZOON VAN GOD... *buiten* de legerplaats, buiten de samenleving, buiten de RECHTSSFEER! Alle aanspraak op 't recht afgenomen, ja, alles, alles afgenomen, Zijn klederen, elke verzachting, zelfs alle licht ook in de natuur in de drie-urige duisternis. Hangend aan het kruis heeft Jezus de vloek gedragen voor Zijn volk en daarmede op Zich genomen, wat er staat bij de zeven nazaten van Saul, die aan het hout gehangen werden: „en hij gaf hen in de hand der Gibeonieten die hen ophingen op de berg" voor het Aangezicht des Heeren".

Den Heere gehangen, m.a.w. Gode gepresenteerd: hier is de gevloekte, wij kunnen niet verder, doe Gij aan hem verder met Uw toorn!

Aan het kruis verhoogd.

Wijlen prof. Wisse heeft zo ontroerend opgemerkt en 't verklaard als een *uitsteken* in het vervloekt-zijn.

O, allersmadelijkste vernedering voor de Borg. En zulks alles *vrijwillig*, uit eeuwige liefde tot Zijn Vader, om Diens geschonden Deugden te herstellen, uit eeuwige liefde tot Zijn volk, d.i. tot zulken, die ontdekt worden aan hun schande, aan hun vloekwaardigheid en dit in diepe verootmoediging en zelfverbrijzeling erkennen, maar ook, opdat dié zouden delen in de rijkste zegeningen! Christus... buiten, zij... binnen in de Godstad, zoals de éne moordenaar aan het kruis mocht horen: „Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn."

Moogt ook u hiervan iets verstaan?

Urk

v.L.

ATTENTIE

Aardbeving in ons land

De berichtgeving van een aardbeving in ons land heeft menigeen geschokt. Aardbevingen zijn geen zeldzaamheid in de geschiedenis, meestal vonden zij plaats ver buiten ons land, maar nu zij werd geconstateerd in ons eigen land, wekte dat de bijzondere aandacht.

Heeft deze aardbeving ons iets te zeggen in verband met de tekenen der tijden? Wij kennen toch dat woord: „En gij zult horen van oorlogen en geruchten van oorlogen... en er zullen zijn hongersnoden, en pestilentiën, en aardbevingen in verscheidene plaatsen".

Ook de aardbevingen behoren dus tot de tekenen der tijden.

Tekenen van het grote wereldgericht geeft de Heere in de bezielde natuur, maar ook in de onbezielde natuur.

In de bezielde natuur spreekt God door de oorlogen, de hongersnoden, en de pestilentiën. Het éne oordeel volgt het andere op de voet. Waar oorlog is, daar komt ook de honger, en waar de honger is daar komt ook de pestilentie. Openbaringen 6 spreekt in dit verband over de ruiter op het Rode paard (de oorlog) over de ruiter op het Zwarte paard (de honger) en over de ruiter op het Vale paard (de pestilentie en de dood).

Deze tekenen heeft de Heere gesteld in de bezielde wereld, in de volkerenwereld. Gaat het nu over

de aardbevingen, dan denken wij aan de tekenen die God gesteld heeft ook in het rijk der natuur, in de scheppingswereld.

Dit is van betekenis omdat de mens niet van de aarde, van de natuur is los te denken. Met heel ons stoffelijk bestaan zijn wij zelfs aan de aarde verwant. God heeft de mens geformeerd uit het stof der aarde, en wij hangen met heel onze levensbouw met haar samen. Opgekomen uit het stof, keren wij na het sterven weer terug tot het stof. Iemand heeft eens gezegd: „de mens is, wat zijn zichtbare verschijning aangaat, slechts een bobbel der natuur, een bobbel, die voor korten tijd uit haar vlak oprijst”.

Deze mens naar Gods beeld geschapen, wat zijn geestelijke verschijning aangaat, werd echter ook met het koningschap over de schepping bekleed. Vandaar dat de zondeval van de mens zijn invloed deed gelden ook op de schepping.

De paradijsbloei werd door doornen en distelen vervangen, en Paulus spreekt er zelfs van, dat „het-ganse scheepsel zucht als in barensnood zijnde”.....

Dit alles voorop stellende, moet het ons niet verwonderen, dat de Heere Zijn stem tot het gevallen mensdom wil laten horen, ook in het rijk der natuur. Ook door middel van de aardbevingen. Het gerommel in de ingewanden der aarde is alstware het kloppen op de consciëntie der mensheid, dat deze boodschap laat horen: het einde, het grote einde van de wereld komt!

De aarde waarop wij mogen leven zal immers eenmaal door het vuur van het oordeel Gods vergaan! En nu brandt dat vuur reeds in de ingewanden der aarde, hoe vreselijk zal het dan zijn, als óók het vuur des hemels, heel het mensdom zal doen ondergaan. Wij lezen daarvan in Openb. 16: En er geschieden stemmen en donderslagen, en bliksemen, en er geschiedde een gróte aardbeving, hoedanige niet is geschied van dat de mensen op de aarde geweest zijn, namelijk een zo grote aardbeving, en zó groot”.

Al de aardbevingen spitsen zich dus toe op die grote laatste aardbeving, een aardbeving zó groot, dat de grote stad Babylon in drie delen gescheurd zal worden. (Openb. 18 : 18)

Reeds bij de wetgeving op Sinai kwamen er donderen en bliksemen, rook en vuur, maar ook lezen wij de vermelding: „en de ganse berg beefde zeer”. Ook bij de opstanding van Korach, Dathan en Abiram, moet aan een aardbeving worden gedacht. Denk voorts aan de aardbeving toen Jezus stierf, en toen Hij opstond uit de dood.

Altemaal voorbeelden, dat de natuur alstware meeleeft met het grote wereldgericht, dat de weg baant tot de grote verlossing van de kerk.

Zo heeft men wel gesproken over vulcanische aardbevingen, instortingsaardbevingen en over tektonische aardbevingen.

Vulcanische aardbevingen, dat zijn de aardbevingen die veroorzaakt worden door de uitbarsting van een vulkaan, een vuurspuwende berg, die grote stromen lava uitbraakt, en waardoor grote verwoestingen aangericht worden.

Instortingsaardbevingen zijn aardbevingen, die de steunpunten der aarde aantasten. De vele grotten die er zijn, ook in het zuiden van ons Limburg zijn daar de getuigen van.

De tektonische aardbevingen zijn veel ernstiger. Zij brengen beweging in heel de techniek van onze aardbodem. Innerlijk wordt de aarde alstware door elkander geschud, massa's steenlagen worden omgeweeld, en het is te begrijpen dat zulk een aardbeving tot in zeer verre omtrek wordt gevoeld. Uit onze geschiedenis kennen wij, uit de eerste eeuw onzer jaartelling, de aardbeving waardoor de steden Pompeji en Herculaneum onder het puin werden bedolven. Enkele eeuwen geleden werd de stad Lissabon door een grote aardbeving verwoest, waarbij zestig duizend mensen het leven verloren. De grote aardbevingen van Peru en Pakistan liggen nog vers in het geheugen, en telkens weer horen wij over aardbevingen in verscheidene plaatsen. En zo kwam ook het bericht van een aardbeving in ons kleine land.

Wat heeft de Heere hiermede te zeggen?

De Heere spreekt tot ons door Zijn Woord.

De Heere spreekt tot ons door de tekenen der tijden. De Heere spreekt tot ons ook door de natuur! Ook de rommelende ingewanden van de aarde roepen het ons toe: Maranatha, Jezus komt!

Zullen wij opmerken? Of zullen wij ons weer verschuilen achter de opmerking dat de aardbevingen

altijd zijn geweest? Dit zal dan een duidelijke vervulling zijn van het woord: „En gelijk de dagen van Noach waren, also zal ook zijn de toekomst van de Zoon des mensen. Want gelijk zij waren in de dagen voor de zondvloed, etende en drinkende, trouwende en ten huwelijk uitgevende, tot de dag toe, in welke Noach in de ark ging. En bekenden het niet, totdat de zondvloed kwam en hen allen wegnam; also zal ook zijn de toekomst van de Zoon des mensen”.

Lere de Heere ons biddend beleven:

Houdt ons gemoed voor U bereid,
Opdat het blij Uw komst verbeid,
Daar 't in een stil vertrouwen leeft,
Dat Gij ons onze schuld vergeeft.

M. Baan

Reisindrücken

6

De mensen in Canada worden wel min of meer beïnvloed door allerlei dingen, die in ons land verontrustende vormen hebben aangenomen, maar we hebben steeds weer de indruk gekregen, dat de gemeenten daar behoudender van aard zijn dan in ons vaderland. In Hollandse diensten wordt de Staten-vertaling nog in ere gehouden. In Engelse diensten wordt natuurlijk de Engelse vertaling gebruikt, de oude zogenaamde King James Version. In Hollandse diensten worden de psalmen gezongen, zoals we dat altijd gewend waren. Soms zingt men er ook psalters, in Engelse diensten natuurlijk alleen psalters. Dat zijn berijmingen van de psalmen met heel andere zangwijzen dan de ons bekende melodieën.

In verschillende gemeenten gaat men staan als de kerkeraad en de predikant binnenkomen. Men gaat weer zitten na het uitspreken van de zegen of na het zingen van het eerste vers. Als de kerk uitgaat blijft men na het uitspreken van de zegen meestal nog staan. Dan wordt er eerst nog een psalmvers of een vers uit de psalters gezongen. De predikant verlaat de kansel en de gemeente gaat heen.

De vrouwen zitten met gedekt hoofd in de kerk. Het komt slechts sporadisch voor, dat meisjes blootshoofd in de kerk zitten. Dat doet nog eerbiedig aan.

De mensen komen van heinde en ver naar de kerk. Velen wonen van 10 tot 30 of meer mijlen van de kerk. Iedereen — met uitzondering van de pastoriebewoners, althans wanneer de pastorie bij de kerk staat — komt per auto. Als men zelf geen auto ter beschikking heeft gaat men aan de weg staan en dan wordt men onderweg opgepikt door anderen. Er is bij de kerken een ruime parkeer-gelegenheid. Voor de dienst aanvangt begroeten velen elkaar en als men na de dienst weer buiten komt, duurt het nog wel even voor allen weggereden zijn. Velen willen nog wel een poos met elkaar samenspreken. Begrijpelijk, want straks gaat men weer heen en adn is men weer ver van elkaar verwijderd. De kerk is een ontmoetingspunt. Vele mensen nemen hun hele gezin mee naar de kerk. De kleine kinderen en babies worden naar het basement gebracht — de ruimte onder de kerkzaal, waar men vergadergelegenheid in overvloed vindt — en komen daar onder de zorg van een paar meisjes en/of vrouwen, die daarvoor volgens rooster aan de beurt zijn. Na afloop van de dienst halen de moeders of anderen hun kinderen weer op.

De kerken beschikken in het algemeen over goede kerkgebouwen. Het kerkgebouw van Hamilton — het gebouw staat in Ancaster — is wel een van de grootste, met naar schatting 400 zitplaatsen.

Toen Ds. Laman indertijd het beroep naar Hamilton aannam was die gemeente nog zeer klein. Er was geen kerkgebouw en er was geen pastorie. En we kunnen er wel aan toevoegen: er was geen geld, want in die eerste jaren hadden de emigranten het erg moeilijk. Ds. Laman heeft de eerste jaren in verschillende kerkgebouwen in Hamilton gepreekt. Hij bracht nog de oude bevindelijke waarheid. Die trok daar nog velen. Indertijd schreef Ds. Laman mij eens, dat hij voortdurend kon opmerken, dat het kerkbezoek toenam. Er werd dus uitgezien naar een eigen kerkgebouw met pastorie. Men kocht een stuk grond aan de Mohawk Road, een heel lange weg ten zuiden van Hamilton. Daar bouwde men eerst een pastorie, waarbij de leden zelf veel actieve hulp hebben geboden. Later bouwde men met behulp van velen uit de gemeente naast de pastorie een eigen kerk-

gebouw, een heel mooi gebouw. Enkele jaren geleden moest de pastorie worden ontruimd en afgebroken wegens wegaanleg. Daarom is er aan de andere kant van de kerk een nieuwe pastorie gebouwd, veel mooier dan de eerste. Deze wordt nu door Ds. Keuning en zijn gezin bewoond.

Verscheidene andere gemeenten vergaderen in een oud kerkgebouw, dat van een of andere kerk kon worden gekocht. Deze gebouwen zijn in het algemeen klein. De gemeenten zijn het ook. Er is een gemeente, die jarenlang in een vroegere bioscoop heeft gekerkt, maar zij is nu in het bezit van een andere vergader-gelegenheid, waar ik nog niet gepreekt heb. Die kleine oude kerkgebouwen hebben iets aantrekkelijks en het is ons meermalen goed geweest daar te zijn.

De kerken daar hebben hun verenigingsleven. De jeugd en ouderen komen in de winter bijeen, ieder op hun eigen avond. Ik kan me nog herinneren, dat ik in 1965 voor de ouderen — de grote benedenzaal was goed gevuld — een inleiding gehouden heb, waarop een fijne bespreking volgde. Ik sprak toen over de verkiezing en de menselijke verantwoordelijkheid. Ook zijn er zondagsscholen. Van de zondagsschool in Hamilton weet ik, dat er vele kinderen op gaan en zo onder de bearbeiding van het evangelie komen.

Het verenigingsleven is van belang voor handhaving en versterking van de onderlinge band. De emigranten blijven een afzonderlijke gemeenschap vormen. Dat is ook in de toekomst van belang om niet onder te gaan in die grote wereld, waarin men in het algemeen met God en Zijn gebod geen rekening meer houdt.

Met emigratie heeft men niet het lek boven water. De gevaren zijn daar even groot als hier, dat men genoeg heeft aan zijn kerkelijk leven, zoals men dat mag waarnemen. De mens is aardsgesind en blind en heeft hier en ook in Canada en Amerika nodig de krachtadige werking van Gods Geest om weer recht naar de Heere en Zijne Sterkte te vragen. Gelukkig wordt dat daar nog gepredikt en er zijn nog mensen, die dat niet alleen belijden, maar ook verstaan met het hart. Daar kunt ge nog horen: komt, luistert, en ik zal vertellen, wat de Heere aan zijn ziel gedaan heeft.

B.

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

Julie zouden denken over die tekst-preek van Jona. Je weet nog wel, dat korte, scherpe woord: Nog veertig dagen en dan zal Nineve worden omgekeerd.

Er zijn mensen, als ze zulk een tekst horen aflezen, dan weten ze het al. Dan hebben ze al gegeten en gedronken. Daar horen ze liever maar niet van. Dat is te eenzijdig. Daar is, zegt men dan, niets van het evangelie bij. Zij horen maar liever een evangelie preek. Zo in de zin van: Wie in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven. Dat „lijkt” hen gemakkelijker. Dat is voor een mens meer aannemelijker, dat trekt tenminste aan. Daar kunnen nog mensen door jaloers gemaakt worden. Veel meer als door zo'n onweerstekst, waarmee Jona de straten van Nineve doorwandelde.

Nu willen we natuurlijk niet tegenspreken, dat door een tekst als bovengenoemd, vol evangelie, er geen mensen bekeerd kunnen worden. Wees er maar heilig van overtuigd. En als er zo'n tekst wordt afgelezen, denkt dan bij voorbaat maar niet, dat dit wel een „lichte” dominee zal zijn, omdat hij deze tekst gekozen heeft, om er over te preken.

Dat wil natuurlijk ook weer niet zeggen, dat er naar deze kant geen eenzijdigheden zijn. Ik geloof zelfs van maar al te veel. Men stelt het dan zo gemakkelijk en zo ruim voor, dat er zo ongeveer geen zondaar meer overschiet, die bekeerd moet worden. Je moet, zo heet het dan, maar geloven. De zonde, en de ontdekking daaraan, die komt later wel. Je moet de ellende niet voorop stellen. Want dat maakt de preek maar „ellendig”. Je moet de Heere Jezus Christus verkondigen. Dat is roeping. Accoord! Maar hoe?

Kijk, daar gaat het nu over. Hoe preekt men?

Ik kom nog even terug op die preek van Jona. Vinden jullie dit nu zo'n eenzijdige tekst? Is dat nu een tekst waar geen evangelie in zit? Op het eerste gehoor, lijkt het alsof de Ninevieten daarin alleen maar hun ondergang konden beluisteren. De Ninevieten zelf hebben het echter anders beluisterd. Want hun werd medegedeeld: Nineve zal worden omgekeerd. Dat was recht. Dat hadden zij

verdiend. Want hun zonden waren al zoveel jaren lang ten hemel opgeklimmen. Zij protesteerden niet tegen deze waarheid. Zij hebben Jona niet de stad uitgebezemd. Zij hebben hem niet als een onruststoker aan de kaak gesteld. Neen! Doch er staat van de Ninevieten opgetekend dat ze God geloofden. Zij geloofden niet Jona, een mens. Jona was maar een „stem“, net als Johannes de Doper zichzelf heeft genoemd en zoals uiteindelijk al Gods ware knechten zijn. Het zijn niet meer dan mensen, die de boodschap moeten doorgeven uit het woord van God.

De Ninevieten geloofden God. Wat zou er veel kritiek weg vallen, als we ook eens God gingen geloven. Dan werd alles „waar“ voor ons. Dan geloofden we ook dat we zondaren waren. Nu geloven we dat natuurlijk ook wel. Maar we hebben er geen pijn aan. Het zit wel goed. Alle mensen zijn immers zondaren? Nou, ik ben het ook. Ik ben net als iedereen. Wat kan me derhalve gebeuren?

Maar als je werkelijk God gaat geloven, dan moet je sterven omdat je een zondaar bent. Want God zegt, dat de ziel die zondigt sterven moet. En sterven betekent: God ontmoeten. Want het is de mens gezet om eenmaal te sterven en daarna het oordeel.

Als een getrouwe dienaar de ernst van deze dingen zijn hoorders, ook jonge hoorders, op het hart zoekt te binden, noem dan deze man niet zwaar of naar, maar dankt er liever. God voor, dat Hij je nog eerlijk laat waarschuwen, ook al kost het je leven. Want dit kan leiden tot je behoud.

Zo hebben de Ninevieten het ook verstaan. Want dat Nineve zou worden omgekeerd, dat hebben ze geloofd. Maar die mensen gingen daarover nadenken. Waarom kregen ze nog veertig dagen uitstel? Waarom werd het vonnis niet dadelijk voltrokken? Dat hadden ze toch verdiend? De Heere was al lang genoeg lankmoedig over hen geweest. En nu kregen ze nog weer veertig dagen te leven. Waarom toch eigenlijk? Een beledigde Majesteit, Die zo iets doet, Die moet toch wel eindeloos goed zijn. Zou Hij, Die rechtvaardig is, ook niet barmhartig wezen en zeer genadig. Schoon zwaar getergd, lankmoedig en weldadig, en groot van goedertierenheid?

Die veertig dagen, dat hebben die Ninevieten goed begrepen, dat was voor hen nog genadetijd. En die tijd hebben ze goed besteed. Ze lieten geen dag, geen uur verloren gaan. Zij hebben een vasten uitgeroepen en zich met zakken bekleed en als op hunne hoofden gedaan en zij hebben zich bekeerd.

Zij hebben zich tot God gekeerd, met smeking en met geweën, zeggende: Wie weet, God mocht Zich wenden, en berouw hebben van de hittigheid Zijns toorns, zodat wij niet vergingen.

En God heeft Zich gewend. Nineve heeft zichzelf omgekeerd en daarom behoeft God het niet meer te doen. Hij heeft Zich toen ook omgewend, in hittigheid des toorns. Hij heeft Zich tegen Zijn Zoon gewend en Hem de last van de onvindige toorn Gods, waaronder Nineve had moeten verzinken, doen dragen.

Wat is voor die Ninevieten een wonder geweest. Dat is voor elke zondaar het wonder, die God gaat geloven. Want die gelooft, dat het aan zijn kant verloren is. Dat staat immers in de bijbel? Dat zegt de Heere. Dat kunnen alle schriftcritici er niet uit wegredeneren. De Heilige Geest schrijft dat ook op de wanden van het hart. Het brengt een zondaar in de nood. En die nood drijft hem uit naar God. De tollenaarsbede wordt dan gekend. Maar dan wordt ook ervaren dat er bij de Heere veel vergeving is. Vergeving terwille van de Heere Jezus Christus, Die al de zonden van Zijn volk op Zich heeft doen aanlopen. Die om onze overtredingen is verwond. Die om onze ongerechtigheden is verbijzeld. De straf, die ons de vrede aanbrengt was op Hem en door Zijne striemen is ons genezing geworden.

Als men voor God geen zondaar geworden is, in de beleving, dan kan men wel over een wonder praten, maar het wonder als zodanig, daar zal men zich nooit over verwonderen.

Het is ten deze precies eender als wanneer men hoort van iemand die f 100.000,— schuld had en door een ander is geholpen. Dat is natuurlijk prachtig. Daar kun je een artikel over in de krant schrijven. Maar alleen de man die geholpen is, weet wat het zeggen wil, geholpen te zijn. De vaardige „krantenschrijver“ schrijft er slechts beschouwend over, doch weet van de zaak als zodanig niets af.

Geestelijk ligt het niet anders.

Wat dus zulk een zware tekst-preek al niet uit kan werken. Er werd een hele stad door bekeerd. Neemt men nu die andere tekst, daar is het precies eender mee gesteld. Want deze tekst mag uit andere woorden bestaan, zelfs ook een andere inhoud hebben, maar de uitwerking, als er goed over geprekeet wordt, zal geen andere zijn.

„Wie in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven“. Het is een pracht tekst. Maar wie gelooft er nu in de Zoon. Het geloof is niet aller, lees ik in de bijbel. Het geloof is een gave Gods, zo staat er op een andere plaats. En er geloofden er zoveel, als er van eeuwigheid toe verordineerd waren, zo lees ik het ook nog. Laten we dus voorzichtig zijn om iemand het geloof aan te praten. Want dit is een zaak die niet aan te praten is. Wel aan te prijzen. Maar dat is wat anders.

Voor Wie is de Heere Jezus nu in de wereld gekomen? Hij zegt Zelf dat Hij gekomen is om te zoeken en zalig te maken, datgene wat verloren is. Die hebben zich juist aan de Heere Jezus geërgd. En zo is het nog. Degenen die het meest de mond vol hebben over Jezus, ergeren zich dikwijls het meest aan Hem. Zij zijn net als die oudste zoon uit de gelijkenis. Die ergerde zich ook, dat zijn vader die jongste zoon, een hele slechte, zo rijk en royaal onthaalde. Maar die jongste heeft het wonder van de vergevende liefde ervaren.

En dat is nog het deel van alle „verloren zonen“. Zij keuren zich niet waardig een zoon genaamd te worden, en die worden nu juist als een zoon aangenomen. En dat terwille van de Zoon van God, Die het uitgeroepen heeft: Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten? Ja, waarom? Omdat verloren zonen door God in genade zouden kunnen worden aangenomen. Wie in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven. Het is eeuwig waar, maar dan alleen voor verloren zonen. Die beleven het wonder.

Ik hoop, beste vrienden, dat jullie daar iets van zullen mogen kennen, n.l. in de beleving, dat alleen „zondaren“ zalig kunnen worden, door het geloof in de Heere Jezus Christus. En houd je dan, wat het beoordelen van de preken betreft, maar aan de Heidelbergse Catechismus: Drie stukken: ellende, verlossing en dankbaarheid. Dat is de orde waarlangs God werkt. Zo vindt ik het in Gods woord en ook in de belijdenisschriften. Studeren jullie daar nog wel eens in? Doe het maar veel. Het is de taal van de Kerk van alle eeuwen. Tot de volgende keer.

Julie aller vriend,
Ds. H. C. v. d. Ent

Boekbespreking

ZENDING IN NEDERLAND
Uitgave van Boekencentrum N.V.,
's-Gravenhage, Scheveningsweg 72

De inhoud van dit boek wordt gevormd door een bundel opstellen over de missionaire roeping van de gemeente. De uitgave vond plaats ter gelegenheid van het 35-jarig jubileum van de Hervormde Bond voor Inwendige Zending op Gereformeerde Grondslag.

De schrijvers zijn professores, doctores, doctorandi en domini, theologen en wetenschapsmensen. Eerst is er een bijdrage van Dr. H. G. Abma, getiteld: Ter inleiding. Daarna volgende de andere opstellen, gerangschikt onder drie hoofdstukken, namelijk I Bijbelse verkenning; II Historische en dogmatische verkenning en III Verkenning in en voor de praktijk.

De inhoud is veelzijdig. Dat blijkt al uit de bovenstaande korte weergave van de hoofdstukken. De schrijvers geven ieder op eigen manier hun zienswijze weer. Er is grote verscheidenheid, maar toch vinden we in dit werk een zekere eenheid. De noodzaak van de roeping tot evangelisatie wordt in het licht gesteld. De eisen waaraan deze moet voldoen en waar het om gaat en wat de evangelie-verkondigers in de ruime zin van het woord moet bewegen en veel meer komt aan de orde. Het uitgangspunt is natuurlijk bepaald door het feit, dat de uitgave geschiedt in verband met het jubileum van genoemde bond. Vooral met het oog op de arbeid, die van deze bond uitgaat, is de uitgave van belang. Dit neemt niet weg, dat er ook veel goeds in staat voor de evangelisatie, die van andere kerken uitgaat of meer persoonlijk of in verenigings-verband geschiedt. Er is in dit opzicht veel gaande, dat slechts met zorg kan vervullen. Het evangelie moet wel gebracht worden aan de mens van vandaag, maar moet niet aangepast worden aan die mens.

Er is veel in dit werk, dat we kunnen waarderen en van harte onderschrijven. We beluisteren daarin klanken, die ons goed doen. In een artikel wordt gewezen op de noodzaak van het geestelijk achter de boodschap staan, die men anderen brengt. Zo zou er meer te noemen zijn. We hebben ook wel opmerkingen. We willen de belangrijkste noemen. In een van de opstellen wordt betoogd dat van alle communicatie-middelen gebruik moet worden gemaakt bij het brengen van de evangelie-boodschap. Met name worden ook televisie en film genoemd. Het vraagstuk van de televisie heeft in ons blad al ruime aandacht gehad. Het film-vraagstuk kan in het wezen

van de zaak uit gelijk oogpunt worden gezien. We zijn er allen wel van overtuigd, dat televisie en film velen ten verduer voeren. We menen, dat hier grote waakzaamheid geboden is. Laten we het gebruik van televisie en film zoveel mogelijk zoeken tegen te gaan. We achten toch de uitgave van dit boek van belang, omdat er veel in staat, waarmee we van harte kunnen instemmen. En: het is goed van een dergelijk boek kennis te nemen om enig of een beter inzicht te verkrijgen omtrent de evangelisatie-arbeid in ons land, of, zoals het hier heet de zending in Nederland. Het boek kost f 9,90.

Hij is waarlijk opgesaan.

Onder dit thema verscheen het Paasnummer van het evangeliserend 14-daags blad ECHO. Echo is van rechtzinnig-Hervormde afkomst en wil in een moderne vormgeving de boodschap van het evangelie doorgeven aan allen, in het bijzonder aan rand- en buitenkerkelijken. We vinden in dit Paasnummer enkele meditatieve artikelen, gedichten van hedendaagse auteurs, een paasverhaal voor volwassenen enz.

Onze algemene indruk is, dat van de werkelijke betekenis van de opstanding van Christus te weinig naar voren komt. We willen wel aannemen, dat de bedoeling is geweest een positief getuigenis te laten horen en ook, dat het moeilijk is hen te bereiken voor wie het in het bijzonder bestemd is, maar vinden het toch een gemis, dat niet voldoende doorklinkt: Hij is waarlijk opgestaan.

De prijs van dit Paasnummer is 21 ct, bij aantallen korting. Inlichtingen bij de administratie van Echo, Joh. v. Oldebarneveltlaan 10, Amersfoort, tel. 03490-11949.

Abortus

door Prof. Dr. W. H. Velema

Prof. Velema geeft in kort bestek zijn mening weer over bovengenoemd onderwerp. Hij neemt stelling tegenover velen, die een ruim standpunt innemen. Hij acht abortus geoorloofd als het leven van de moeder bedreigd wordt door de voortgaande zwangerschap. Dat is z.i. ook het geval, waar het niet gaat om de lichamelijke, maar om de geestelijke gesteldheid van de vrouw. We missen hier de Schriftuurlijke motivering. Overigens kunnen we veel waardering hebben voor wat Prof. Velema schrijft. Dit geschrift kost 50 ct, bij aantallen korting.

Beide bovengenoemde werkjes zijn te bestellen bij de Bond Inwendige Zending, J. v. Oldebarneveltlaan 10, Amersfoort, -giro 98 09 80.

B.

VLAARDINGEN

JOH. CALVIJNSCHOOL

Wegens benoeming van een onzer onderwijzers tot hoofd vragen wij m.i.v. 1 augustus a.s.

EEN ONDERWIJZER(ES)

Modern, prachtig gelegen schoolgebouw
Sollicitanten moeten behoren tot de Herv. Kerk (Geref. Bond), Chr. Geref. Kerk, Geref. Gemeente e.d.

Eventueel oriënterend bezoek zal zeer op prijs worden gesteld

Inl. en soll. aan: L. Vogel, h.d.s., Fazantlaan 2, Vlaardingen. Tel. 010-346522 (huis) of 010-346530 (school)

Wij leveren u alle

Bijbels en Psalmboekjes

(Statenvertaling)

franko thuis

H.H. Kerkeraden!

Voor de levering van **huwelijksbijbels** houden wij ons aanbevolen

BOEKHANDEL VAN LEEUWEN

Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783

na 7 uur: Almerelaan 1, telef. 05277-1593

PRIMA PENSION

gezocht voor

ECHTPAAR ZONDER KINDEREN

voor 1 of 2 weken.

J. Bos H.zn., Astridlaan 24, Nunspeet

Een goede nachtrust zonder slaaptabelt?

Voor velen is dit niet meer mogelijk.

Onze zuiver plantaardige

ZENUWKRUIDEN

bevorderen op natuurlijke wijze een goede nachtrust en brengen gespannen zenuwen weer tot rust.

Kuur voor een maand f 6,75

(alle kosten inbegrepen)

DROGISTERIJ SIKKING

BARREVOETESTRAAT 5, HAARLEM

Tel. 023-312882 - Giro 190609